

MOLDE KOMMUNE

Lokalisering og struktur for Moldebarnehagene

Forord

En god barndom varer hele livet. Å bidra til at barn får en god start er viktig for barnas liv her og nå, for barnas fremtid og for samfunnet. Den norske barnehagetradisjonen hvor leken har en sentral plass og barndommens egenverdi verdsettes, er betydningsfull. Omsorg og lek, læring og danning er fire sentrale begrep som likeverdig danner en god helhet for barna i barnehagen.

Barnehagens samfunnsmandat er fastsatt i barnehagelovens formålsparagraf:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Kommunen vil gi bærekraftige tjenester til innbyggerne. Det er viktig for innbyggernes trivsel og livskvalitet og sentralt for en kommune som ønsker vekst og utvikling. «Lokalisering og struktur for Moldebarnehagene» skal vise kommunens strategiske føringer for barnehagetilbudet fremover. Kapasitet, lokalisering, eierstrategi og kvalitet er sentrale stikkord for innholdet i saken

Kommunens visjon «Vi strekker oss langt» og verdiene vidsynt, inkluderende og samskapende skal omsettes i praksis. Ved å ta gode strategiske valg i barnehageutviklingen, samarbeide godt med barnehageeiere og andre, ønsker kommunen å bidra til positiv barnehageutvikling i regionen.

Innhold

1. OPPSUMMERING AV STRATEGI OG TILTAK FOR Å OPPNÅ REELL FULL BARNEHAGEDEKNING I MOLDEBARNEHAGENE	5
Prinsipper lagt til grunn for å innfri reell barnehagedekning	5
Lokalisering og kapasitet	5
Struktur og eierstrategi	5
2. MANDAT, GRUNNLAG OG MEDVIRKNING	6
Mandat	6
Grunnlag	6
3. KOMMUNENS ANSVAR, NASJONALE FØRINGER OG LOKALPOLITISKE FØRINGER	7
Rett til barnehageplass	7
Kommunens ansvar for å sikre tilstrekkelig kapasitet	7
Faktorer som påvirker behov for barnehageplass	7
Lokalpolitiske prioriteringer	8
4. STATUS BARNEHAGESEKTOREN I MOLDE	9
Barnehageeier og barnehagemyndighet	9
Dekningsgrad og ventelister	9
Dekningsgrad	9
Samordnet opptak	9
Rett til plass og ventelister	9
Eierskap og kapasitet	10
Lokalisering av barnehager	11
Kart over Sekken med 1 kommunal barnehage vist i kart	12
Kart over Otrøya og Midøya med 2 kommunale barnehager vist i kart	12
Kart over Molde sentrum med 8 kommunale (blå) og 8 private (rød) barnehager vist i kart	12
Kart over Skåla inkludert Bolsøya med avmerket 4 private barnehager	12
Kart over Hjelset /Kleive med avmerket 2 kommunale barnehager	13
Kart over Nesset med avmerket 3 kommunale og 2 private barnehager	13
5. PROGNOSE FOR BARNETALL 2023-2035	14
Områdeinndeling	14
Utvikling av barnetall	15
Endring i antall barn per delområde	16
Vurderinger og prioriteringer	17
Kommunens arealplanlegging	17
6. PRINSIPPER LAGT TIL GRUNN FOR Å INNFRI REELL BARNEHAGEDEKNING	18
Nærmiljøbarnehage	18
Strategisk lokalisering	18
Fleksibiliteten i eksisterende drift utnyttes maksimalt	18
Lokalisering av nytt barnehageareal	18
Styring ved overkapasitet	18
Lokalisering og kapasitet	19
Midsund	19
Molde vest	20
Sentrum vest	20
Sentrum øst	20
Molde nord	21
Molde øst	21

Hjelset, Skjevik, Kleive	22
Skåla og Bolsøya	22
Sekken	23
Neset:	23
7. STRUKTUR OG EIERSTRATEGI	25
Mangfold og variasjon – samspill mellom ulike eierskap	25
Barnehageutvikling – kommunens helhetlige ansvar	25
Vurderinger og prioriteringer	26
Strategi og tiltak	26
8. ØKONOMISKE KONSEKVENSER	27
Økonomiske konsekvenser - drift	27
Anslag kostnader ved økt kapasitet	27

1. OPPSUMMERING AV STRATEGI OG TILTAK FOR Å OPPNÅ REELL FULL BARNEHAGEDEKNING I MOLDEBARNEHAGENE

Prinsipper lagt til grunn for å innfri reell barnehagedekning

- Barnehage i nærheten av der søkere bor - Nærmiljøbarnehage
- Strategisk lokalisering av noen barnehager med bufferkapasitet
- **Fleksibiliteten i kommunale barnehager utnyttes i henhold til etterspørsel**
- Veksten kanaliseres til barnehager som har arealmuligheter til utvidelse
- Styring ved overkapasitet

Molde kommune vil

- Iverksette politisk vedtak om full reell barnehagedekning
- Utnytte fleksibiliteten i eksisterende drift maksimalt
- Kanalisere vekst i sentrum til barnehager som har arealmulighet til utvidelse
- Ved overkapasitet:
 - Stenge Mårskrenten barnehage som driftes i leide lokaler (14 småbarnsplasser)
 - Tildele færre barn i kommunale barnehager
 - Stenge avdelinger i strategisk plasserte kommunale barnehager
 - Gradvis fase ut kommunale barnehager som har behov for store oppgraderinger

Lokalisering og kapasitet

Molde kommune vil

- Legge til rette for barnehager i alle deler av kommunen. Nærmiljøbarnehage skal være et førende prinsipp
- Sikre god strategisk lokalisering ved utbygging av kapasitet
- Vurdere videre arealbehov i fremtidige arealplaner

Tiltak

- Kapasitetsvekst i vest og sentrum vest lokaliseres til Lillekollen barnehage. Barnehagen utvider kapasiteten videre ved å rehabilitere Bjørsito til en utegruppe.
- Kapasitetsvekst i sentrum øst lokaliseres til Bergmo-området, først med økt kapasitet i Mobarn Øverland barnehage, og deretter en eventuell ny barnehage på Bergmotomta
- Kapasitetsvekst Skålaområdet ved at Mobarn Vågsetra barnehage øker med 48 varige plasser
- En eventuell framtidig vekst i Hjelset/Kleive området, kan ivaretas ved utvidelse ved Hjelset barnehage.
- Vurdere utfasing av aktuelle kommunale barnehager ved overkapasitet

Struktur og eierstrategi

Molde kommune vil

- Eie og drive barnehager av særlig strategisk betydning
- Eie og drive en andel av barnehagevolumet som gir kommunen mulighet for å tilpasse behovet.
- Videreføre mangfold og variasjon i eierstruktur

Tiltak

- Legge til rette for mangfold og variasjon i eierstruktur
- Kommunalt eierskapet til en eventuell ny barnehage på Bergmotomta vurderes på nytt.

2. MANDAT, GRUNNLAG OG MEDVIRKNING

Mandat

Det er vedtatt at Molde kommune skal ha full, reell barnehagedekning innen fire år jfr. PS 94/21: "Kapasitet i Moldebarnehagene" og PS 90/20: "Endring i planstrategi for Molde kommune 2021-2024"

Tilstrekkelig kapasitet i barnehager som er plassert der innbyggerne ønsker barnehageplass er viktig for innbyggernes trivsel og livskvalitet og sentralt for en kommune som ønsker vekst og utvikling. Samtidig er eierstrategi viktig for å sikre et godt og stabilt barnehagetilbud.

Dette dokumentet skal vise kommunens strategiske føringer for kapasitet, lokalisering og eierstrategi for barnehage tilbudet fremover, i et 5- og 12-årsperspektiv.

Saken skal vise kommunens strategiske føringer for:

- Å sikre at retten til barnehageplass innfris
- Å innføre vedtak om full reell barnehagedekning i hele kommunen innen 4 år
- Planlegge bufferkapasitet i kommunale barnehager for å sikre at søkere som kommer til underveis i løpet av året tildeles barnehageplass
- Lokalisering av barnehager
- Eierstrategier

Grunnlag

Saken tar utgangspunkt i status for barnehageområdet i hele kommunen. Kapasiteten i alle områder i kommunen er sammenstilt med befolkningsutvikling i et 5 til 12 års perspektiv. Dette er utgangspunkt for hvor det bør økes og hvor en må ha plan for å ta ned antall barnehageplasser ved eventuell overkapasitet.

Medvirkning

Fagavdelingen har hatt møter for å informere om det som kommer frem i saken med private eiere, og informert kommunale og privat styrere.

Saken er utarbeidet i et tverrfaglig samarbeid med analyse- og utviklingsavdelingen, økonomiavdelingen, teknisk, plan og miljø, byggesak og geodata, Molde eiendom og fagavdeling barnehage.

3. KOMMUNENS ANSVAR, NASJONALE FØRINGER OG LOKALPOLITISKE FØRINGER

De følgende kapitlene som omhandler kapasitet, struktur og lokalisering henger tett sammen og bygger på hverandre.

Innledningsvis påpekes at:

- Kommunen er ansvarlig for å sikre tilstrekkelig kapasitet.
- Private eiere og kommunen som barnehagemyndighet har ulike roller
- Saken bygger på nærmiljøbarnehageprinsippet.
- Nye barnehager bør ha en størrelse på minimum 70 opp til ca. 150 barn
- Utfasing av gamle kommunale barnehager med stort renoveringsbehov må sees i sammenheng med utbygging og økt kapasitet

Rett til barnehageplass

Barnehagelovens §16 fastsetter minimumskravet for barnas rett til plass i barnehage i kommunen der barnet er bosatt. Barn som fyller ett år innen utgangen av august har rett til å få plass i barnehage fra august, mens barn som fyller ett år i september, oktober eller november har rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år.

Molde kommune har over tid gitt tilbud om barnehageplass som har vært høyere enn den nasjonalt fastsatte retten til barnehageplass i barnehageloven. I aldersgruppen 1- 5 år har kommunen en dekningsgrad på 96,9% (KOSTRA per mars 2023).

Kommunens ansvar for å sikre tilstrekkelig kapasitet

Kommunen som barnehagemyndighet har ansvar for å påse at barnehagetilbudet til befolkningen er i tråd med lov- og regelverk. Det er kommunens ansvar å sikre et tilbud til alle barn med rett til plass.

Kommunen har også en rolle som barnehageeier, og det er også flere private barnehageeiere. Som vist i kapittel 3 utgjør privat drift 45 % av barnehagevolumet. Det er barnehageeier som fastsetter barnehagens vedtekter og opptakskriterier, og det innebærer at private barnehageeiere kan tilby plass til barn uten lovfestet rett til barnehageplass, før barn med rett til plass.

Kommunen har med andre ord ansvar for å sikre at retten ivaretas, men ikke styringsmulighet over den samlede kapasiteten.

Faktorer som påvirker behov for barnehageplass

Behovet for barnehagekapasitet påvirkes av den til enhver tid gjeldende utdannings-, barne- og familiepolitikk. Kontantstøtte, barnetrygd, permisjons- og moderasjonsordninger har betydning for barnehagesituasjonen.

Innvandringspolitiske valg og situasjonen på arbeidsmarkedet er andre eksempler på faktorer som kan spille inn. Molde kommune ønsker å være en næringsvennlig kommune. Flyktningsituasjonen i verden har også påvirket Moldesamfunnet, og i 2022 bosatte Molde kommune ca. 350 flyktninger, herav 39 barn i førskolealder. Molde kommune har også i 2023 sagt ja til å bosette cirka samme antall flyktninger.

Nabokommunenes dekningsgrad har betydning for Molde kommunes kapasitet. Mangel på

barnehageplasser i nabokommunene kan føre til at flere barn fra andre kommuner får plass i barnehager i Molde. Det har vært mange gjestebarn i Molde før 2020, men dette har blitt redusert de siste årene. Molde kommune har også barn som har takket ja til et tilbud i en nabokommune. De fleste av disse har plass på Krohnstad Montessori barnehage avdeling Skaret

Pr 15.12.	2020	2021	2022
Antall barn i Molde med plass	1581	1589	1612
Antall barn i nabokommuner	18	18	10
Antall gjestebarn i Molde	23	23	16
Netto antall moldebarn med barnehageplass	1576	1584	1606

Dersom private barnehager legger ned drift, er det kommunens ansvar å sikre barna videre barnehageplass i tråd med lovens krav.

Lokalpolitiske prioriteringer

Reell full barnehagedekning er et mål i konstant bevegelse. Kommunestyrets vedtak om reell full barnehagedekning utfordrer målet om tilstrekkelig kapasitet ytterligere. Kommunens lokalpolitiske prioriteringer er førende for det tjenestetilbud innbyggerne skal få.

Det er svært viktig for Molde kommune å tilby barnehageplasser i tråd med småbarnsfamilienes behov. Et godt pedagogisk barnehagetilbud har stor betydning for det enkelte barn, for rekruttering i offentlig og privat næring og er et viktig virkemiddel for en kommune i vekst. Barnehagedekning og barnehagekvalitet har betydning for kommunens omdømme og attraktivitet for unge voksne.

Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak skal reell full barnehagedekning ivaretas innen fire år. Kommunen må legge til grunn et kontinuerlig barnehageopptak. Enkelte barnehager må derfor planlegges ut fra at de har kapasitet til å ivareta søkere som kommer til i løpet av året, og derfor gå med ledighet på høsten.

4. STATUS BARNEHAGESEKTOREN I MOLDE

Barnehagenes innhold og oppgaver er fastsatt i barnehagelovens § 1 og § 2. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som i samarbeid og forståelse med hjemmet skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver er forskrift til loven og et sentralt styringsdokument for barnehagene.

Barnehageeier og barnehagemyndighet

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Kommunens rolle som barnehagemyndighet forvaltes i plan- og utviklingslinjen, delegert fagleder barnehage. Ansvar for innbefatter samtlige kommunale og private barnehager i kommunen.

Barnehageeier er ansvarlig for å drive barnehager i tråd med lov og regelverk. Kommunens rolle som barnehageeier forvaltes i driftslinjen, delegert enhetsleder for barnehagen som ansvarlig.

Dekningsgrad og ventelister

Dekningsgrad

Med dekningsgrad menes andelen barn i barnehage i forhold til innbyggere i samme aldersgruppe. Som tabellen under viser har Molde kommune høy dekningsgrad.

	Dekningsgrad 1- 2 år			Dekningsgrad 1- 5 år			Dekningsgrad 3- 5 år		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Landet uten Oslo	85,5	87,1	87,8	92,9	93,6	93,6	97,4	97,6	97,3
Kostragruppe 10	85,9	86,8	87,4	93,2	93,7	93,6	97,7	97,9	97,7
1506 Molde	90,3	93,4	90,1	94,8	96,9	94,3	97,8	99,3	97,1

Samordnet opptak

Barnehagelovens §17 fastsetter at kommunen som barnehagemyndighet skal samordne opptak av barn til barnehagene. Eier tildeler plass i tråd med eiers opptakskriterier. Forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage regulerer at opptak i barnehage skjer på en måte som ivaretar søkerens rettssikkerhet og en forsvarlig og effektiv saksbehandling. Lovverket gjelder for samtlige barnehager, kommunale og private.

Rett til plass og ventelister

Molde kommune har over flere år innfridd retten til barnehageplass, og etter hovedopptaket **fortsetter tildelinger gjennom løpende opptak. Løpende opptak innebærer at det kontinuerlig og gjennom hele året tildeles barnehageplasser når det blir ledig kapasitet.**

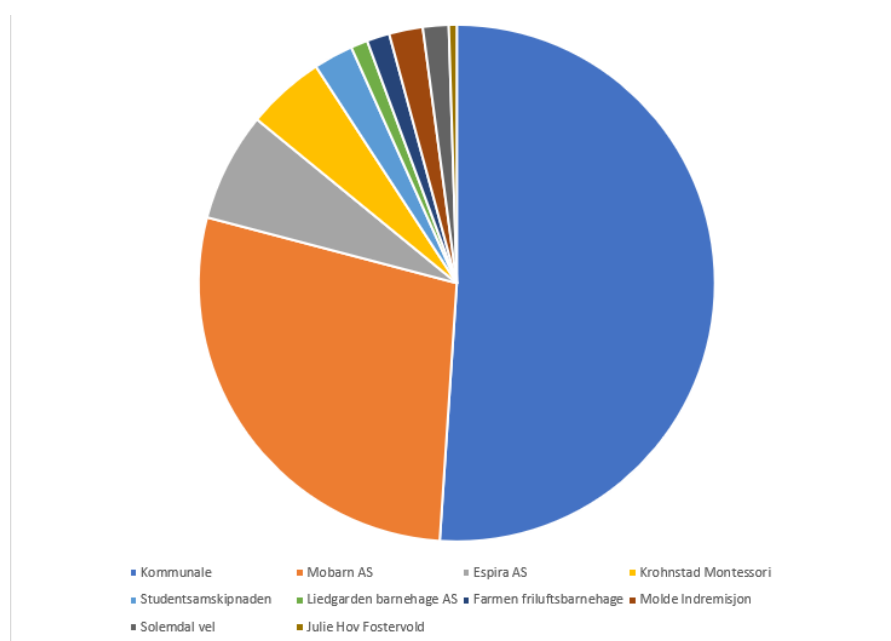
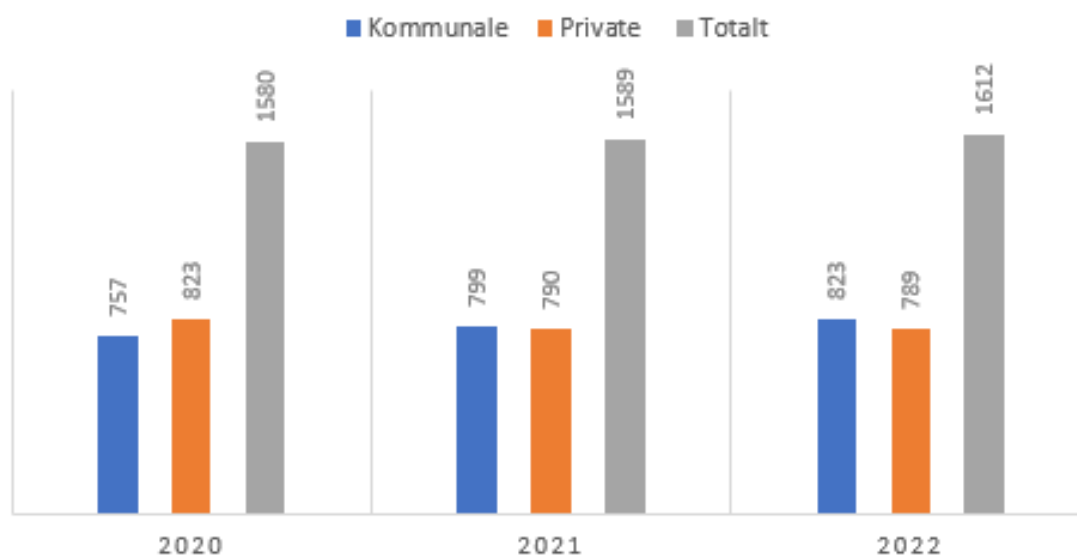
I barnehageåret 2022/2023 fikk alle med rett til plass oppfylt sitt behov, og i alt 80% fikk sitt første eller andre valg innvilget. Registrerte søkere har økt jevnt og trutt i løpet av året, og det er flere søkere enn det som er registrert født i Molde kommune. Innflytting til kommunen og mottak av flyktninger er grunnen til dette. Det har blitt tildelt ca. 75 plasser under løpende opptak i løpet av høsten 2022. Også etter årsskiftet har ca. 20 barn fått tilbud om plass.

Eierskap og kapasitet

Det er et stort mangfold av barnehageeiere i Molde kommune. 10 ulike eiere drifter totalt 31 barnehager; 14 private og 17 kommunale. Molde kommune er den største barnehageeieren i kommunen, Mobarn den største private eieren i kommunen og Espira er den største eieren sett i et nasjonalt perspektiv.

1612 barn har barnehageplass i Molde pr. 15.12.22. Figuren under viser antall barn i barnehager totalt og fordelt på kommunalt/privat eierskap. Kapasiteten totalt har økt fra 1580 plasser i 2020 til 1612 plasser i 2022. I det samme tidsrommet har kapasiteten blitt redusert i private barnehager, mens antall kommunale barnehageplasser har økt. Samlet sett utgjør andelen privat drift 45,2 % av barnehagevolumet og kommunal drift 54,8 %.

Antall barn i barnehage, totalt og fordelt på eierskap

Barnehagekapasitet per eier vist i et diagram

Barnehageeiere i Molde kommune i 2023 med antall barn pr eier (pr. 15.12.2022)

Eier	Barnehage	Antall barn
Private barnehager		
Espira A/S	Espira Årølia barnehage	110
Farmen friluftsbarnhage AS	Farmen friluftsbarnhage AS	23
Mobarn SA	Bolsøya barnehage	40
	Cecilienfryd barnehage	103
	Høgnakken barnehage	71
	Nordbyen barnehage	52
	Vågsetra barnehage	78
	Øverland barnehage	108
Studentsamskipnaden i Molde	SiMolde barnehage	40
Krohnstad Montessoribarnhage AS	Krohnstad Montessoribarnhage	79
Liedgarden barnehage AS	Liedgarden barnehage AS	17
Molde Indremisjon	Bjørset barnehage	34
Solemdal velforening	Solemdal barnehage	26
Julie Hov Fostervold	Åsleet familiebarnehage	8
Totalt private barnehager		789
Kommunale barnehager		
Molde kommune	Barnas Hus barnehage	80
	Eidsvåg barnehage	67
	Eresfjord barnehage	25
	Vistdal barnehage	8
	Gjerdet barnehage	56
	Hatlelia barnehage	95
	Hauglegda barnehage	99
	Øvre Bergmo barnehage	19
	Mårskrenten barnehage	14
	Hjelset barnehage	75
	Kvam barnehage	52
	St Sunniva barnehage	41
	Kleive oppvekstsenter	37
	Langmyra	32
	Lillekollen barnehage	81
	Midsund barnehage	39
	Sekken oppvekstsenter	3
Totalt kommunale barnehager		823
Totalt		1612

Lokalisering av barnehager

Det er god geografisk spredning av barnehagene i Molde. Det harmonerer godt med foreldres behov og sikrer fleksibilitet ved behovsendringer. Barnehagenes lokasjoner er vist i bildene under. Det er skilt mellom kommunale barnehager, markert i blått, og private barnehager, markert i rødt.

Kart over Sekken med 1 kommunal barnehage vist i kart

Kart over Otrøya og Midøya med 2 kommunale barnehager vist i kart

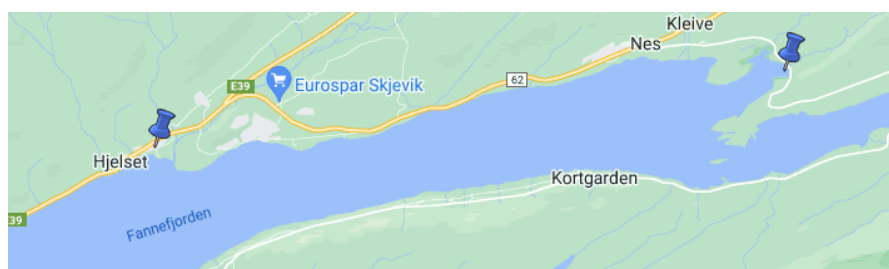
Kart over Molde sentrum med 8 kommunale (blå) og 8 private (rød) barnehager vist i kart

Kart over Skåla inkludert Bolsøya med avmerket 4 private barnehager

Kart over Hjelset /Kleive med avmerket 2 kommunale barnehager

Kart over Nesset med avmerket 3 kommunale og 2 private barnehager

5. PROGNOSE FOR BARNETALL 2023-2035

SSBs framskriving av folketall er et sentralt verktøy i planleggingen av kapasitet. Sammen med kommunens egne erfaringstall, ventelister på barnehageplass, arealplanlegging, utbygging av nye boligfelt med mer, gir det grunnlaget for hvordan kommunen forventer at fremtiden vil bli. SSBs framskrivinger er bare på kommunenivå, så verktøyet KOMPAS er brukt for å lage prognoser for befolkningsutviklingen i delområder i kommunen. I KOMPAS blir det i tillegg tatt hensyn til boligbyggeplaner de neste årene, altså hvilke områder av kommunen hvor det bygges boliger, hvor mange boliger, boligtype og årstall boligbyggeprosjektene er antatt å ferdigstilles. Det er likevel slik at ikke alle prosjekter inkluderes; prosjekter som er uspesifiserte når det kommer til boligtype og antall boliger, eller har usikker dato for ferdigstillelse, er ikke inkludert.

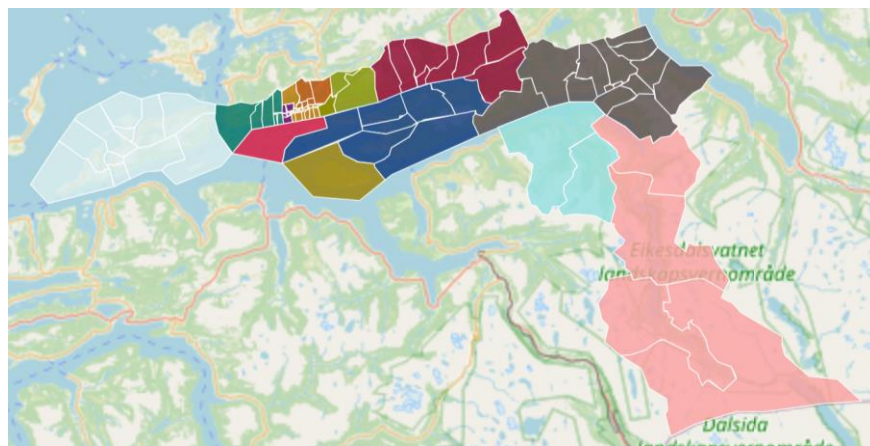
Det er viktig å se på prognosene som prognoser, og være klar over at planen kontinuerlig må tilpasses reell befolkningsvekst. Det er ikke alle faktorer som er tatt hensyn til av SSB og heller ikke i KOMPAS.

Områdeinndeling

For framskrivingene er kommunen inndelt i områdene som vist i figuren og tabellen under.

Område	Beskrivelse
Midsund	Midsund
Molde vest	Mordal t.o.m. Bjørset
Sentrum vest	Sellanrå, Kringsjå, Hatlelia, t.o.m. Elvebakken.
Sentrum øst	Langmyra t.o.m. Kviltorp og Årø vest for Årøkrysset
Molde nord	Høgnakken og Nordbyen
Molde øst	Årø og Strande
Skåla	Skåla og Bolsøya
Sekken	Sekken
Hjelset og Kleive	Hjelset, Skjevik og Kleive
Eidsvåg	Eidsvåg
Eresfjord	Eresfjord inkl. Eikesdal
Vistdal	Vistdal

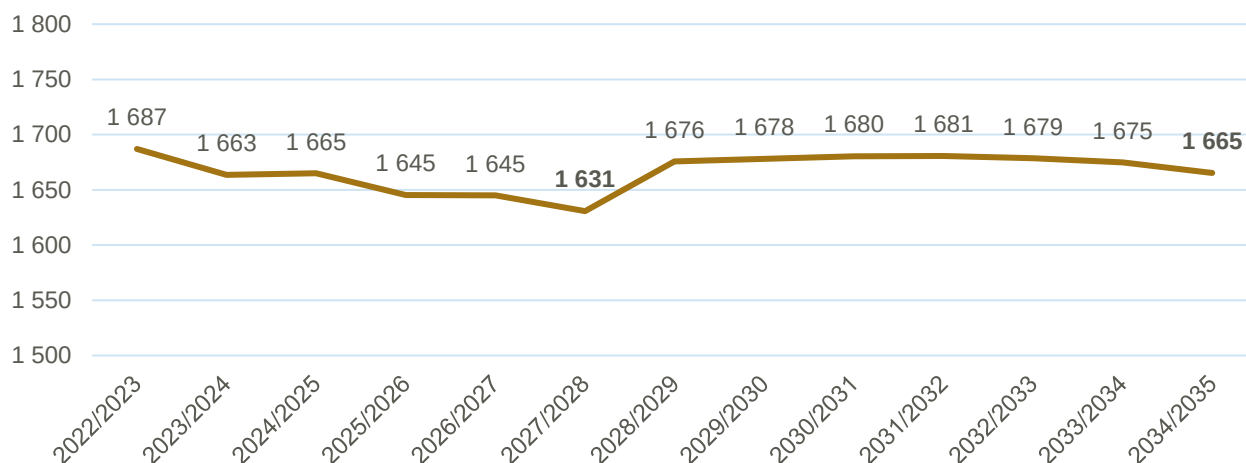
Tabellen viser hvordan inndelingen i områder i Molde kommune er brukt i videre saksgang

Utvikling av barnetall

Det har blitt laget prognoser for de neste 12 årene (til barnehageåret 2034/2035), dette er vist i figuren under. Ifølge prognosene for Molde kommune i alt forventes det en nedgang i aldersgruppen 1-5 år i årene framover. I et 5-årsperspektiv er det i 2027/2028 forventet å være 56 færre barn i alderen 1-5 år i kommunen enn i barnehageåret 2022/2023. I 2028/2029 er det forventet en økning igjen, men til et nivå som er noe lavere enn barnehageåret 2022/2023, og barnetallet er da forventet å holde seg relativt stabilt i noen år før det er forventet å synke noe igjen i 2034/2035.

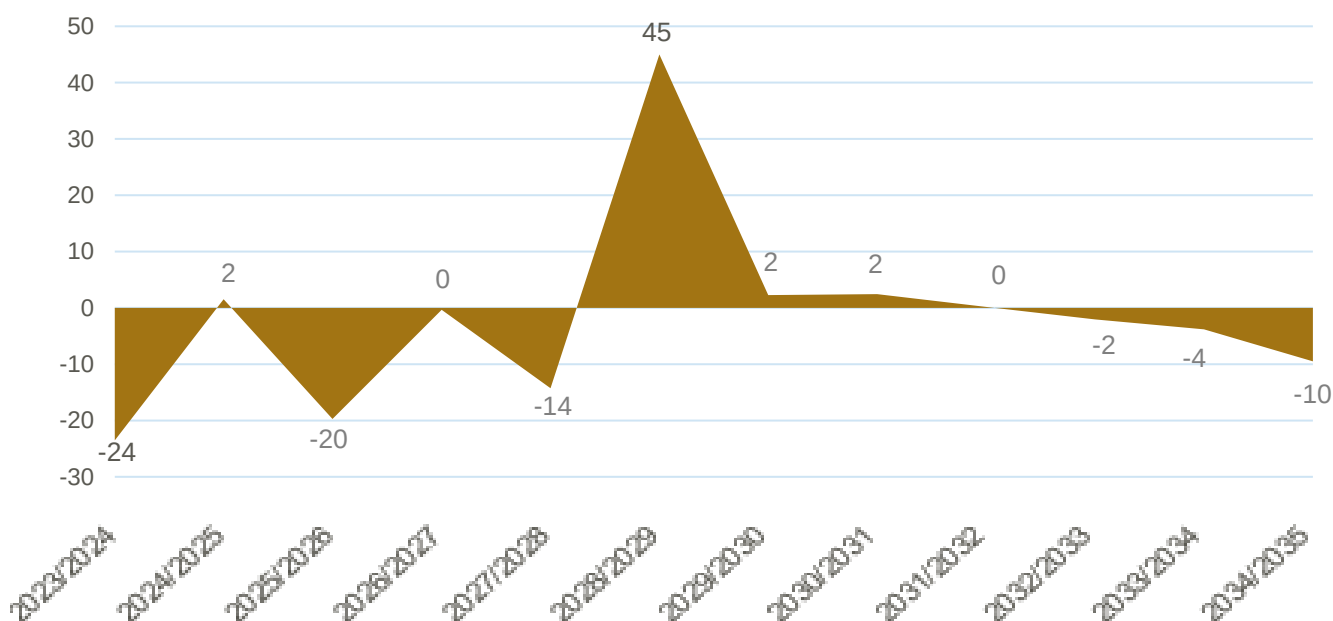
1-5-åringer i Molde kommune 2022-2035

Vekstrate

Det forventes en reduksjon i antall barn fram til 2027/2028. Nedgangen er størst for barnehageårene 2023/2024 og 2025/2026. Barnetallet er forventet å øke igjen barnehageåret 2028/2029, men likevel til et lavere antall enn i dag. Barnetallet er etter dette forventet å forbli relativt stabilt i perioden 2028/2029 til 2033/2034, Før en nedgang året 2034/2035.

Vekstrate antall barn

Endring i antall barn per delområde

I tabellen under vises endringer i barnetall for noen utvalgte perioder. Periodene som er valgt er endring til barnehageåret 2023/2024 (et år med stor nedgang), neste 5 år, barnehageåret 2028/2029 (er et år med stor økning), og neste 12 år. Figurer som viser utviklingen i hele perioden for hvert delområde finnes i **Kapittel 5, under overskriften «Lokalisering og kapasitet»**.

Nedgangen som er ventet barnehageåret 2023/2024 er totalt på -24 barn for hele kommunen, men vil ifølge prognosen være størst på Skåla (-8 barn) og Hjelset og Kleive (-5) og Eidsvåg (-5). Det er samtidig ventet en økning i antall barn i Molde øst, altså Årø og Strande (+10 barn).

Når vi ser på prognosen for et 5-årsperspektiv (barnehageåret 2027/2028) er det ventet en nedgang på 56 barn for kommunen i alt, sammenlignet med barnehageåret 2022/2023. Ser man på delområdene er det ventet vekst i området sentrum øst (11 barn), og noe vekst i Molde vest (4 barn) og Hjelset og Kleive (5 barn). Områder med relativt stabilt barnetall er Sekken og Vistdal, mens områder med forventet nedgang er Midsund (-8), Sentrum vest (-14), Molde nord (-21), Molde øst (-9), Skåla (-17), Eidsvåg (-8) og Eresfjord (-7).

Ser vi på økningen som er ventet året 2028/2029, skjer den største økningen på Midsund (6), Molde vest (8), sentrum øst (6), Molde nord (5), Skåla (6) og Hjelset og Kleive (5).

I et 12-årsperspektiv (t.o.m. 2034/2035) er det ventet at det er 22 færre barn i kommunen i alt sammenlignet med barnehageåret 2022/2023. Sammenlignet med året 2022/2023 er det i 2034/2035 forventet et høyere barnetall i områdene Molde vest (+21 barn), sentrum øst (+9) og Hjelset og Kleive (+8). Områder med uendret barnetall er Midsund, Sekken og Vistdal, mens områder med forventet nedgang er Sentrum vest (-14), Molde øst (-14) Skåla (-5), Eidsvåg (-4), og Eresfjord (-9).

	Endring året 2023/2024 (sammenlignet med året 22/23)	Endring neste 5 år (sammenlignet med året 22/23)	Endring året 2028/2029 (sammenlignet med året 27/28)	Endring neste 12 år (sammenlignet med året 22/23)
Midsund	-3	-8	6	-1
Molde vest	-2	4	8	21
Sentrum vest	-4	-8	1	-14
Sentrum øst	0	11	6	9
Molde nord	-3	-21	5	-14
Molde øst	10	-9	3	-14
Skåla	-8	-17	6	-5
Sekken	-1	0	0	0
Hjelset og Kleive	-5	5	5	8
Eidsvåg	-5	-8	4	-4
Eresfjord	-2	-7	0	-9
Vistdal	-1	0	1	1
Molde kommune i alt	-24	-56	45	-22

Vurderinger og prioriteringer

For å være en attraktiv kommune, er det sentralt at behovet for barnehageplasser dekkes. Barnehagebehovet er imidlertid kontinuerlig i endring, og det er derfor viktig at kommunen sikrer tilstrekkelig areal. Det må derfor legges opp til at kommunen har en arealbuffer, slik at variasjon i behov kan håndteres uten å måtte iverksette kortsiktige, dyre og dårlige midlertidige løsninger. Hvor stor bufferen bør være i den enkelte del av kommunen, er vanskelig å forutse. Den er avhengig av framtidig mottak av flyktninger, fødselstall og innflytting til Molde. I 2023 gikk barnefødsler ned med 60 barn fra foregående år, men reduksjonen totalt er kun minus 21 barn på grunn av tilflytting og flyktninger.

Utviklingen i Molde og Norge er i tråd med internasjonale trender der fødselstall går ned, fødekvinnes alder går opp og barnekullene blir mindre.

Til tross for trenden med synkende fødselstall, økte tallet på barn i barnehage her til lands med 250 fra 2021 til 2022. Dette skjedde selv om det også fra 2021 til 2022 var en nedgang i folketallet i alderen 1-5 år, ifølge Utdanningsdirektoratet.

Molde kommune har pr. 2022 en dekningsgrad på 94,3 for aldersgruppen 1- 5 år. Antall barn er 1612. Full dekningsgrad ville ha vært plass til 1709 barn. En økning på 97 barn fra dagens kapasitet. Dette er noe høyere enn hva prognosene tilsier for barnehageåret 2023/2024 som er 1663. Befolkningstoppen for barn mellom 1- 5 år var ifølge prognosene i 2022/2023, og det er stor variasjon de neste 5 årene, for så å bli nesten likt igjen om 12 år. I 2028/2029 vil det være en nedgang på 22 barn i hele kommunen sammenlignet med barnehageåret 2022/2023.

Kommunens arealplanlegging

Det pågår for tiden flere større planprosesser for utvikling av areal i Molde kommune. I Planstrategi for Molde kommune 2021-2024 er det sagt at "Kommuneplanens arealdel 1 - Gussiås-Midsund, inkludert Moldeholmene" skal ha oppstart i 2022 og at "Kommuneplanens arealdel 2 – tidligere Nesset kommune, Skåla, Bolsøya og Sekken" skal ha oppstart rullering i 2023. På grunn av kapasitetsutfordringer er oppstart av planene forsinket.

Det har ved utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel vært et nært samarbeid mellom ulike fagseksjoner i forhold til lokalisering av areal til barnehageformål. Barnehagene har også medvirket, blant annet gjennom registrering av areal som benyttes av barnehagene. Litt eldre barn har deltatt med barnetråkkregistrering.

I planarbeidet er det gitt flere målsetninger for arealutviklingen. Bærekraft-begrepet i plan- og bygningslovens formålsparagraf er lagt til grunn. Det er satt mål for sosiale strukturer, økonomiske forhold og miljøhensyn.

Noen sentrale mål fra kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt 17.6.2021 i Molde kommunestyre:

- Molde kommune er et inkluderende, trygt og mangfoldig samfunn
- Molde kommune har bærekraftig økonomi og tenesteproduksjon

Samt videre fra arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel finner vi:

- Vi må ha oversikt over bostedspotensiale i eksisterende planverk og framtidig bustad- og arealbehov må vere basert på demografiske utviklingstrekk og endrede bosettingsmønstre
- Vi må vurdere bo- og arbeidsplasser og sosial infrastruktur (barnehagar/skoler/institusjoner og lignende) i sammenheng
- Vi må se bostedsområde og sosial infrastruktur i sammenheng
- Vi må legge til rette for trygge og helsefremmande bu- og nærmiljø som bidreg til gode oppvekstvilkår for barn og unge
- ta hensyn til naturressurser

- tilrettelegge for en arealutvikling som gjør det attraktivt å velge miljøvennlige transportformer

Kommuneplan for Molde, del 1, 2015-2025, s.

6. PRINSIPPER LAGT TIL GRUNN FOR Å INNFRI REELL BARNEHAGEDEKNING

Nærmiljøbarnehage

Arealplanens mål samsvarer svært godt med den tenkning som gjennom år er lagt til grunn i utviklingen av barnehagetilbudet i Molde. Gjennom søknad til barnehageplass kommer det tydelig frem at foreldre i svært stor grad søker plass i barnehager som er nært lokalisert hjemmet. Nærhet og kvalitet er de mest førende prinsipp i valg av barnehage. Ved tildeling av barnehageplass skal brukernes ønsker og behov tillegges stor vekt jfr. barnehagelovens § 12 Samordnet opptaksprosess i kommunen.

Det har stor betydning for barn og foreldre å høre til i et nærmiljø, at barna treffer venner både i barnehage og hjemme. Dette behovet forsterkes når barna nærmer seg skolealder. Prinsippet om nærmiljøbarnehage står derfor svært sterkt i Molde. Det er også et vesentlig prinsipp i forhold til bærekraft-begrepet i arealplanleggingen.

Strategisk lokalisering

Noen områder er særlig strategisk gode for barnehageutvikling. Kjennetegn ved slike strategiske områder vil være at de gir god mulighet til fleksibilitet og at de kan dekke kapasitetsbehov for flere områder av kommunen. Nærmiljøbarnehager, særlig i ytterkanter av kommunen, kan være generasjonsutsatte. Det kan være stort behov for barnehageplasser i perioder, mens det i andre perioder er mindre etterspørsel. En god kombinasjon mellom nærmiljøbarnehager og strategisk plasserte barnehager gir robusthet for svingninger i behov og svingninger av behov i ulike deler av kommunen.

Fleksibiliteten i eksisterende drift utnyttes maksimalt

Barnehagesektoren har over år tilpasset driften til behovet for barnehageplasser. Gruppesammensetning, aldersfordeling, bemanning og arealbruk vurderes kontinuerlig for å tilpasse tilbudet til behovet og for å sikre driftsgunstige løsninger.

Lokalisering av nytt barnehageareal

Gjennom arbeidet med Kommuneplan for Molde må det gjøres grundige vurderinger for arealutviklingen i kommunen. Dette innbefatter areal avsatt til fremtidig barnehageformål.

Styring ved overkapasitet

Små kommunale barnehager som på sikt er kostnadskrevenne å drifte, fases ut i perioder med god behovsdekning. I perioder med god behovsdekning har kommunen følgende handlingsrom:

Styre kapasiteten ved:

- Stenge Mårskrenten barnehage som driftes i leide lokaler (14 småbarnsplasser)
- Tildele færre barn i kommunale barnehager
- Stenge avdelinger i strategisk plasserte kommunale barnehager

Noen kommunale barnehager bør fases ut på sikt. Det er barnehager med:

- omfattende renoveringsbehov/ikke arealmessig utvidelsesmulighet
- barnehager som anses for små til å drive godt fremover

Utfasing kan være aktuelt for:

- Øvre Bergmo barnehage (ca.20 barn), startet 1971, Nøisomhedvegen 30
- St. Sunniva barnehage (ca.40 barn), startet 1951, Bj. Bjørnsons veg 8B
- Midsund barnehage (ca. 40 barn) startet i 1985,

Mårskrenten barnehage ble opprettet i barnehageåret 2022/2023 for å ivareta retten til barnehageplass. Det er inngått en leieavtale for lokalene med Mårskrenten borettslag med gjensidig oppsigelsestid på 6 måneder. Denne barnehagen vil derfor bli vurdert utfaset ved reell barnehagedekning.

Både St. Sunniva, Øvre Bergmo og Midsund er eldre barnehager som fortsatt drives i opprinnelige bygg. Disse barnehagene er det et omfattende behov for renovering av bygningsmassen.

Det er ikke arealmessig utvidelsesmulighet ved St. Sunniva barnehage. Den ligger midt i sentrum og utfasing av drift og eventuelt salg av eiendommen kan gi økonomisk handlingsrom til medfinansiering av andre barnehageplasser.

Øvre Bergmo barnehage er liten en-avdelings barnehage med renoveringsbehov og uten tilstrekkelig arealmessig utvidelsesmulighet. Den er sårbar både bemanningsmessig og økonomisk.

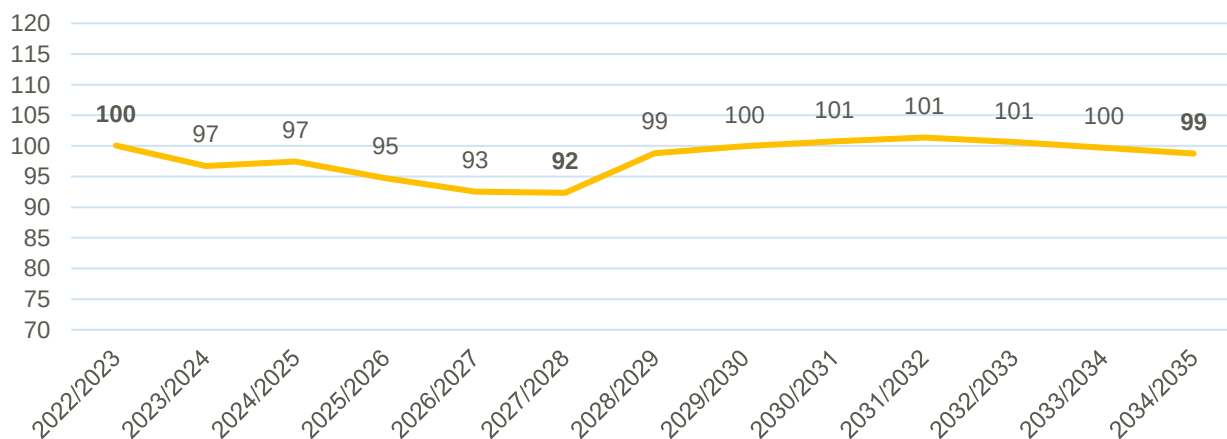
Midsund barnehage er den eldste barnehagen på Midsund og vil på sikt ha behov for renovering.

Lokalisering og kapasitet

Midsund

Dersom behovet for barnehageplasser synker, har Gjerdet barnehage arealkapasitet til å ivareta behovet for Midsund, jfr. Befolkningsprognosen og en eventuell utfasing av Midsund barnehage må vurderes. Dersom befolkningstilveksten øker på grunn av økt tilflytting og flyktningssituasjonen, kan Gjerdet barnehage ivareta dette om Midsund barnehage rehabiliteres og beholdes.

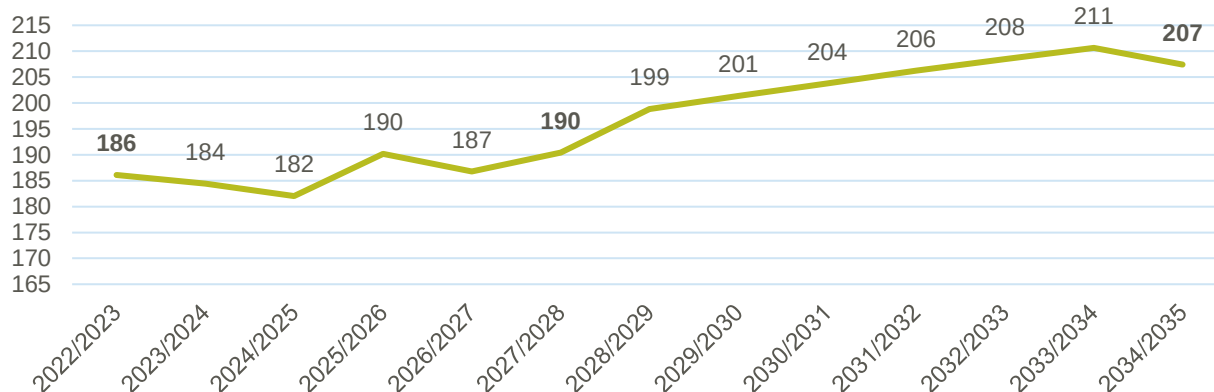
1-5 åringer - Midsund

Molde vest

Det er forventet befolkningsvekst i området Molde vest. Kommende år er det imidlertid større behov for kapasitetsvekst i sentrum og mot sentrum øst og disse områdene bør prioriteres først. Eventuelt økt behov i Kvam-området kanaliseres inn mot sentrum.

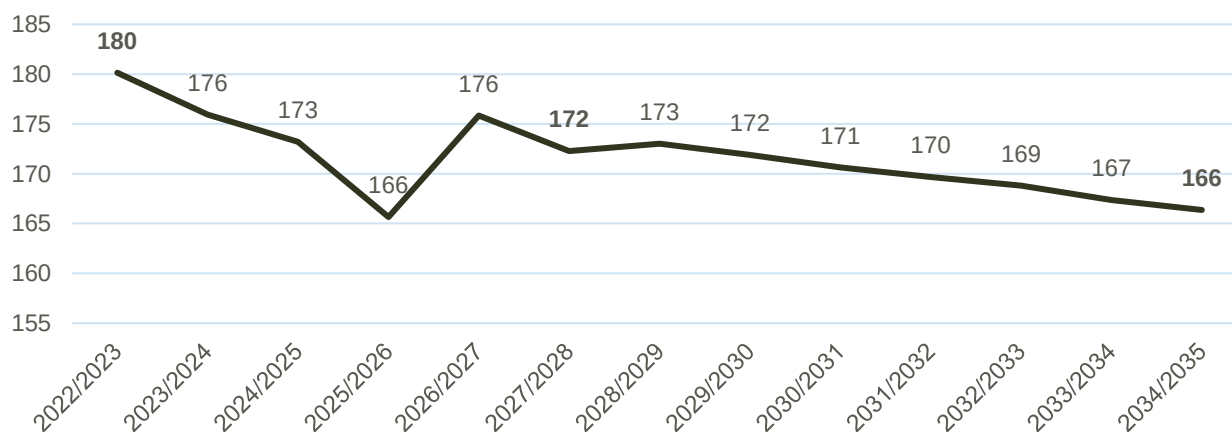
1-5 åringer - Molde vest (Mordal t.o.m. Bjørset)

Sentrum vest

I sentrum vest er det forventet noe nedgang i barnetallet de neste årene, og så en økning igjen i 2026/2027 før antallet igjen synker. Lillekollen øker sin kapasitet allerede i 2023, og vil utvide sin kapasitet ytterligere med rehabilitering av Bjørsito til en utegruppe. Dette er viktig i et lengre perspektiv, da det er usikkert hvor mye befolkningsveksten vil bli under ferdigstilling av Lundavangområdet, og at vekst i vest kan ivaretas av Lillekollen.

1-5 åringer - Sentrum vest (Sellanrå t.o.m. Moldeelva)

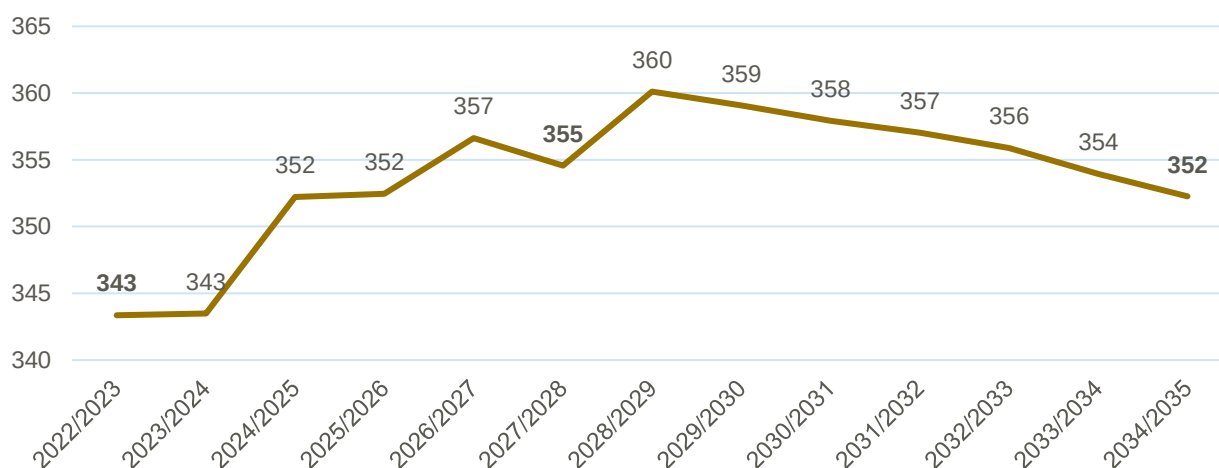

Sentrum øst

Sentrum øst har forventet vekst i barnetall fram mot 2028/2029 før antallet barn synker noe. I kommunestyrets vedtak den 20.4.2023 fikk Mobarn Øverland tilsagn til finansiering til å øke kapasiteten ved å rehabilitere barnehagen. De kan allerede høsten 2023 øke kapasiteten med 50 plasser i området. Om dette er nok til å ivareta søkermassen på sikt, er for tidlig å si. Kapasitet i dette området er strategisk viktig, og lokaliseringen fanger opp behov fra flere deler av kommunen.

Når en ser samlet lokalisering og kapasitet i barnehagene er det i området sentrum-øst det må planlegges en ny stor barnehage for å møte befolkningsveksten best. Tomten på Bergmo kan vurderes dersom den blir ferdig regulert til barnehageformål. Det er en svært god strategisk lokalisering for en ny stor barnehage.

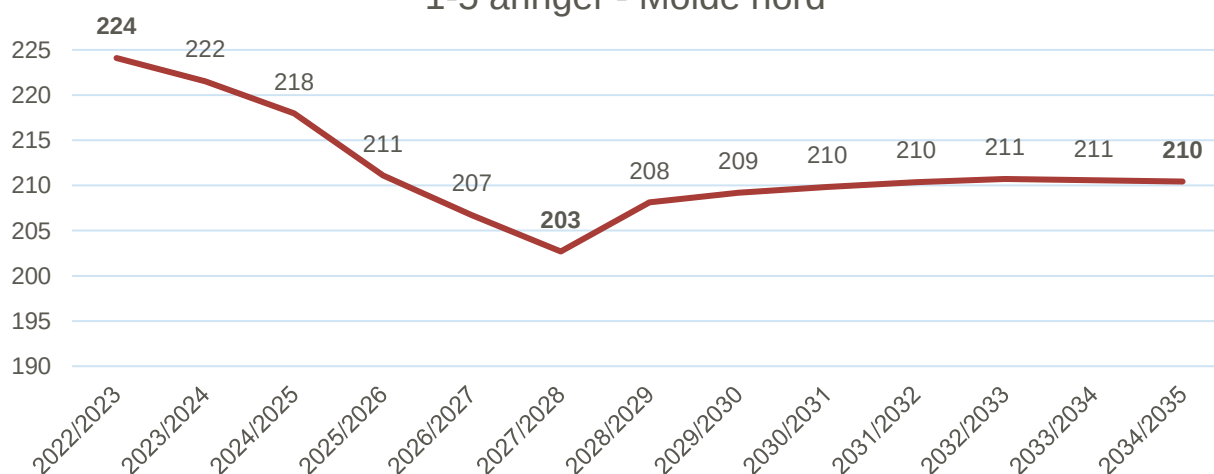
1-5 åringer - Sentrum Øst (Moldeelva t.o.m. Årøkrysset)

Molde nord

Det er forventet reduksjon i barnetallet i Molde nord (Nordbyen og Høgnakken), og det legges til grunn at dagens fem barnehager i området er tilstrekkelig for dekke behovet. Ved overkapasitet kan Mårskrenten barnehage avvikles.

1-5 åringer - Molde nord

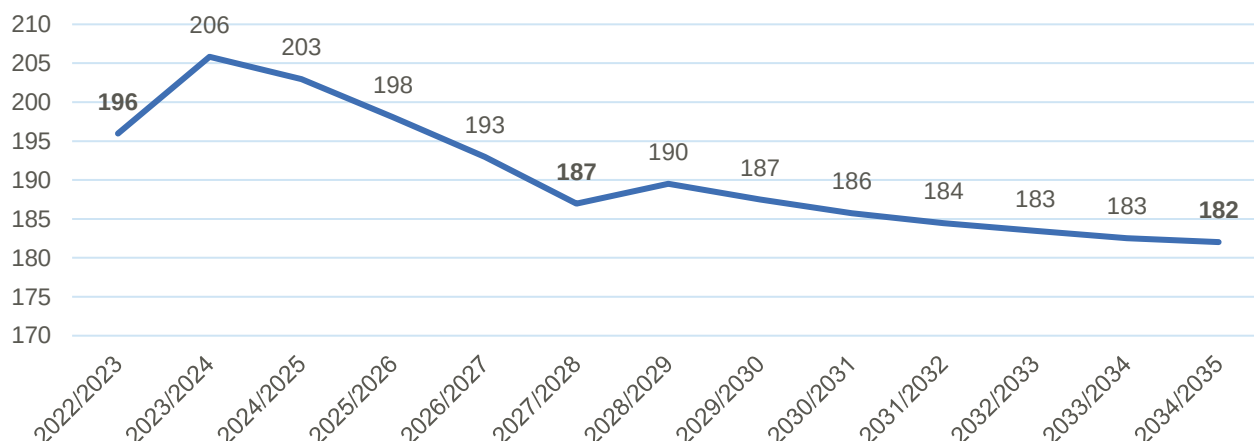

Molde øst

I området Molde øst er det forventet vekst til 2023/2024, og deretter en gradvis nedgang i antall barn. Det er stort press på søknad til Årølia, og utbyggingen i Årølia er ikke ferdig. Boligfeltene i Årølia kan være generasjonsutsatte. Det kan føre til stor søkermasse i perioder, men mangel på søkere i andre perioder.

Kommunen bør prioritere utvidelse av barnehagekapasitet der behovet er størst og det er strategisk best grunnlag for utvidelse, i området Bergmo.

1-5 åringer - Molde øst (Årø og Strande)

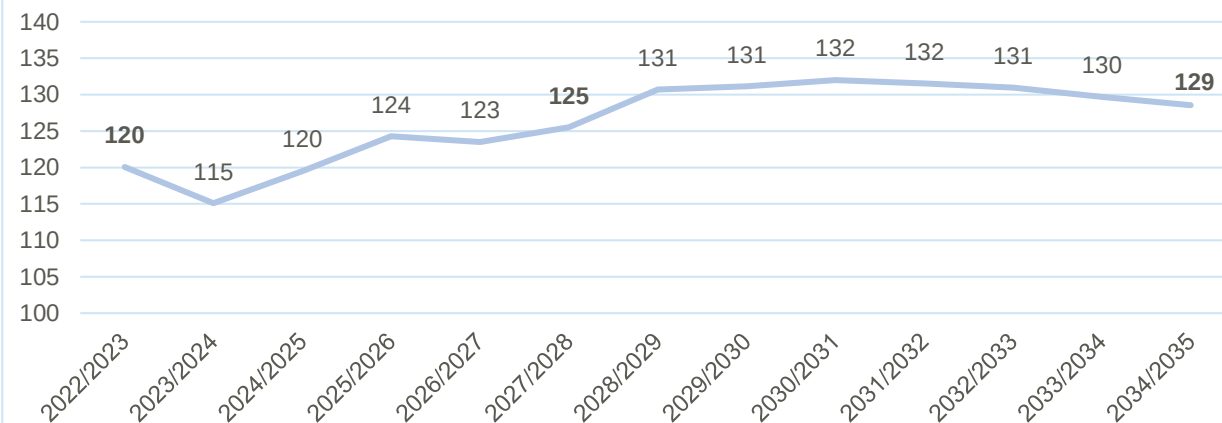
Hjelset, Skjevik, Kleive

Ifølge prognosene er det forventet noe vekst i dette området, spesielt fra 2028/2029. Kapasiteten i disse områdene er tilstrekkelig i perioden 2023- 2035

I kommunedelplan for Hjelset er det planlagt rikelig areal rundt eksisterende barnehage til å tåle utvidelse som også tar opp i seg eventuelt økt behov i forbindelse med nytt sykehus.

Kapasitetsbehov i forbindelse med nytt sykehus kan også komme i sentrum, dersom ansatte bosetter seg der og pendler til sykehuset. Det er allerede avsatt midler til å renovere Vigvollvegen 45. Dette vil bli gjennomført i løpet av 2023 og øker kapasiteten i området.

1-5 åringer - Hjelset og Kleive

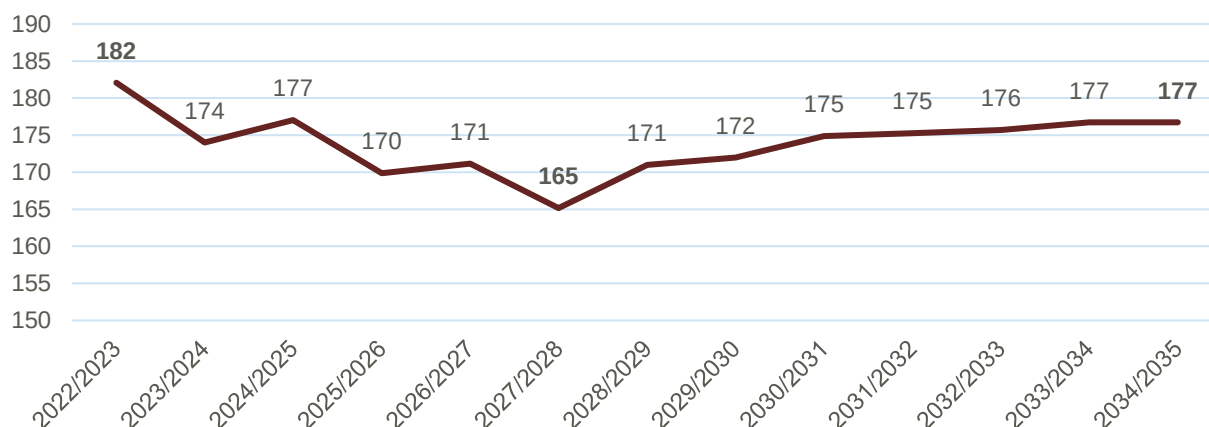
Skåla og Bolsøya

I området Skåla og Bolsøya er det forventet noe nedgang i antall barn. Det er ikke kommunale barnehager i dette området, og fire barnehager drives av tre private eiere. Befolkningsprognosene viser at området er på topp i år, men at det blir en nedgang i årene fremover.

Mobarn Vågsetra barnehage fikk tilsagn om finansiering og midlertidig godkjenning for økning av barnetallet i en modul for en 4 årsperiode i 2021. Høsten 2022 fikk Solemdal barnehage godkjent en økning av arealet slik at kapasiteten økte med ca. 5 barn. I kommunestyrets vedtak den 20.4.2023 fikk Mobarn Vågsetra tilsagn om finansiering og godkjenning av en varig økning av kapasiteten for 48 plasser ved å bygge ut barnehagen.

Erfaringene tilsier at det er flest søknader til Mobarn Vågsetra barnehage. Både Solemdal barnehage og Åsleet familiebarnehage har over tid fått nedgang i antall søknader. Det kan bety at en av disse barnehagene ikke har søkergrunnlag til å fortsette i årene framover, og kan ytterligere forsterkes fram til 2035, da befolkningsprognosen for området synker.

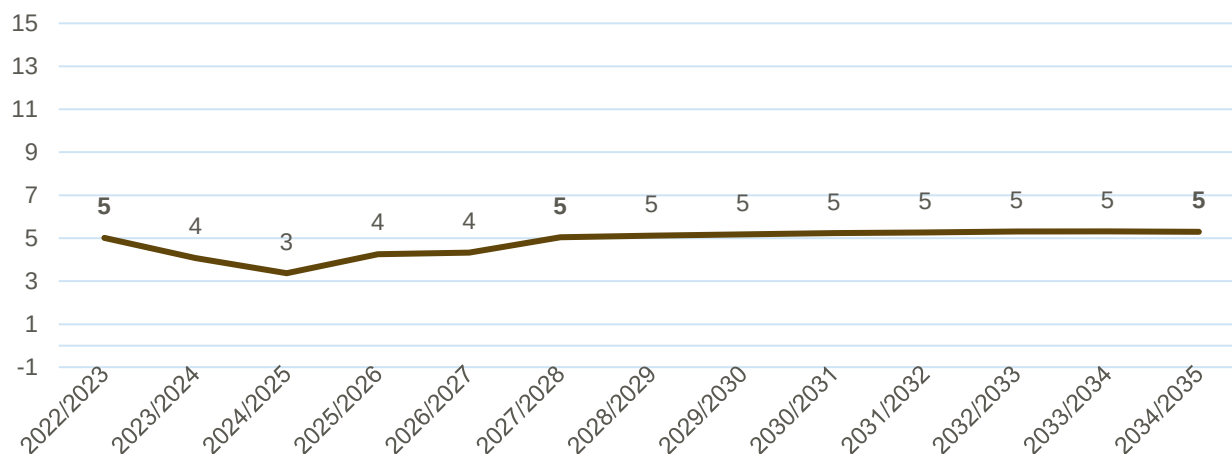
1-5 åringer - Skåla

Sekken

Barnetallet i barnehagen på Sekken er svært lavt (over år ca. 3- 5 barn). Det er gode arealmuligheter til utvidelse i oppvekstsenteret. Prognosene viser imidlertid samme barnetall i årene fremover.

1-5 åringer - Sekken

Nesset:

Prognosene tilsier en nedgang på 10 barn fram mot 2035 totalt.

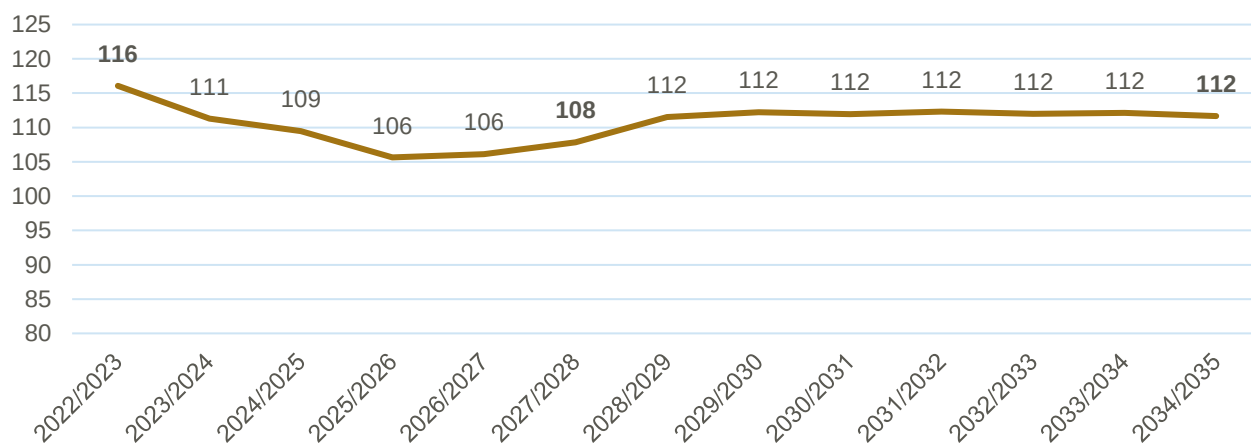
I Eidsvåg viser prognosene til at antall barn 1-5 år er synkende. Eidsvåg barnehage har kapasitet til å ta imot flere barn dersom dette endrer seg. Noen kostnader til mindre fysiske endringer må påregnes om etterspørselen øker.

For Vistdal sin del tyder prognosene på en stabilitet mot 2035. Barnehagen har areal til å ta imot flere barn. Dersom etterspørselen synker, må det vurderes ny organisering. Avstanden til Eresfjord er imidlertid stor, og det er viktig for et lokalsamfunn å ha de ulike kommunale tjenestene.

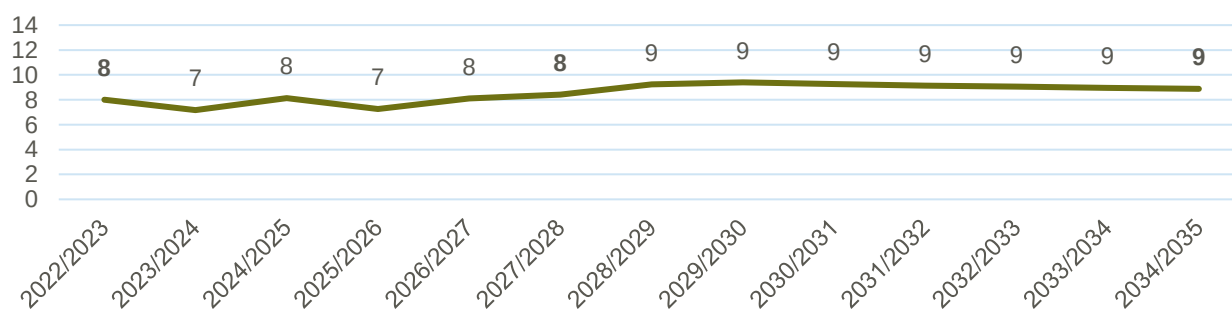
I Eresfjord er det forventet en nedgang i antall barn mot 2035. Media har omtalt at Eirawater vil i løpet av to år investere 60-70 millioner kr i en stor utvidelse av produksjonsanlegget i Eresfjord.

Bedriften venter en tredobling av omsetningen. Dersom dette blir realisert, kan det gi behov for flere arbeidsplasser og kanskje også behov for flere barnehageplasser. Eresfjord barnehagen ble renoverert i 2021 og har muligheter til å øke sin kapasitet dersom befolkningsveksten øker.

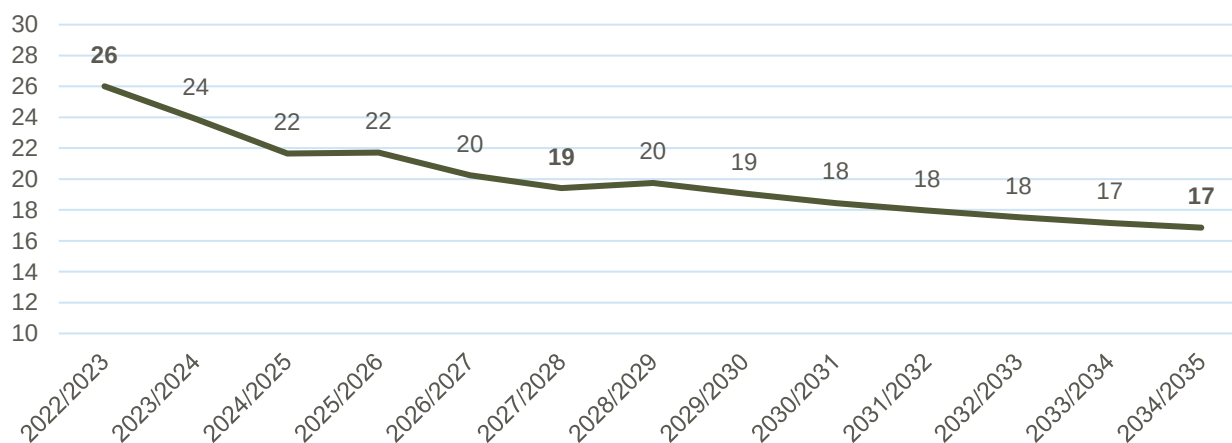
1-5 åringer - Eidsvåg

1-5 åringer - Vistdal

1-5 åringer - Eresfjord

7. STRUKTUR OG EIERSTRATEGI

Det er et stort mangfold av barnehageeiere i Molde kommune. 11 ulike eiere drifter totalt 31 barnehager; 14 private og 17 kommunale. Det vises til oversikt i kapittel 4, under overskrift Eierskap og kapasitet.

Mangfold og variasjon – samspill mellom ulike eierskap

Det er en klar målsetting om at det til enhver tid skal være en barnehagedekning i kommunen som fanger opp variasjoner i etterspørsel og behov.

Barnehagetilbudet skal utvikles i et nært samspill mellom offentlig og privat drift. Dagens barnehagetilbud speiler dette. Private barnehager har vært avgjørende for å sikre tilstrekkelig barnehageplasser i Molde. Foreldre kan velge mellom barnehager med ulik profil og ulikt eierskap. Variasjon og mangfold i barnehagetilbudet gir næring både til konkurranse og samarbeid, ikke minst til å se flere perspektiv og løsninger på hva et godt tilbud kan innebære. Sunn konkurranse for å styrke kvalitet er bra, mangfold gir foreldrene valgmuligheter – samtidig er det svært viktig for et lokalsamfunn å sikre en god balanse og styring mellom enhet og helhet i sektoren.

Det har både vært nedleggelse og utbygging av barnehager siste år. Det har det vært store endringer i barnehagesektoren i Molde de siste 5 årene. Private eiere har lagt ned sin virksomhet i Mårskrenten, Tranebæret og Mordalstua, mens både Mobarn Cecilienfryd, Mobarn Vågsetra og Solemdal har utvidet kapasiteten. Barnas Hus, Hatlelia og Lillekollen er nye kommunale bygg med utvidet kapasitet. Mårskrenten barnehage- kommunal drift i leide lokaler ble opprettet i 2022. Det har vært lagt vekt på tidsavgrenset bruk av midlertidige løsninger.

Barnehageutvikling – kommunens helhetlige ansvar

Kommunen har ansvar for å sikre en god helhet i barnehagetilbudet for kommunens innbyggere. Myndighetsansvaret er et vesentlig annet ansvar enn det ansvar den enkelte eier har for den enkelte barnehage. Private eiere er viktige medspillere ved at de sikrer et godt tilbud til sine brukere. Det er imidlertid kommunen som må ivareta helhetsperspektivet og som til syvende og sist må påse at tilbudet er i tråd med lovverk, nasjonale og lokale føringer.

Viktige suksesskriterier for å lykkes i dette helhetsarbeidet er et godt samarbeid med alle aktører i sektoren, forståelse for hverandres roller og ansvar, å ville hverandre vel, å utvikle en sunn balanse mellom konkurranse og samarbeid, gjensidig tillitt, arbeide med felles forankring og mål for Moldebarnehagene.

Videre er det viktig at kommunen har handlingsrom nok til å sikre god og overordnet styring med sektoren. Det er avgjørende for det samlede tilbudet til befolkningen og avgjørende for at kommunen har så god økonomisk kontroll i sektoren som mulig. Kommunen må sikre kapasitetsvekst samtidig med behov – ikke for tidlig, ikke for seint. Alternativt kan barnehager en periode stå med ledig kapasitet, noe som raskt kan få store økonomiske konsekvenser for den enkelte eier, mellom ulike eiere og for kommunen.

Kommunens målsetting om mangfold står fast. Kommunen har gode erfaringer med dyktige og seriøse private eiere i Molde. Kommunen er samtidig avhengig av å ivareta helhetlig stabilitet og fleksibilitet. Balansen mellom konkurranse og stabilitet kan være hårfin, og blir stadig mer utfordret etter hvert som dekningsgraden øker. Ikke minst vil dette ha betydning når nye store barnehager bygges. Det vil være perioder der kommunen parallelt med utbygging må vurdere styrt nedlegging av barnehageplasser, eksempelvis små barnehager som på sikt skal fases ut.

Vurderinger og prioriteringer

Kommunen ser stor verdi i at det er mangfold av ulike eiere, og ønsker også i fortsettelsen å legge til rette for at dette mangfoldet videreutvikles. Samtidig må kommunen ha handlingsrom til å sikre god helhet i tilbudet. Dagens regelverk er utformet slik at kommunens handlingsrom er begrenset for å styre kapasiteten. Kommunen kan styre nedleggelse av kommunale barnehager ved en eventuell overkapasitet. Kommunen har samtidig ansvar for å ivareta retten til barnehageplass. Private kan tildele plasser uten rett.

Noen barnehager har større strategisk betydning for utviklingen av barnehagetilbudet i kommunen enn andre. Dette vil særlig gjelde store barnehager som er lokalisert slik at de kan dekke barnehagebehov for flere geografiske områder og hvor kommunen kan tilpasse driften til det samlede behovet.

Midsund: Gjerdet barnehage er bygget slik at den kan tilpasse driften etter behov.

Neset: Eidsvåg barnehage kan tilpasse driften etter behov i Neset.

Molde vest: Lillekollen barnehage kan tilpasse driften etter behov på vestsiden

Hjelset/Kleive: Hjelset barnehage sammen med Vigvollvegen 45 vil kunne ivareta behovet for Hjelset/Kleive.

Kommunen bør ha bufferkapasitet før å øke eller redusere volum i tråd med det samlede behovet kommunen til enhver tid har. Private eiere har ikke ansvaret overfor hverandre. Kommunen må sikre denne helheten. Det er ikke alltid slik at løsninger for den enkelte eier harmonerer med det som er best for det samlede barnehagetilbudet. Strategisk viktige barnehager i forhold til bufferkapasitet bør derfor eies av kommunen. Vi mener det samlet tjener barna og barnehagetilbudet best å sikre et nødvendig stabilt og kvalitativt gjennomgående godt tilbud, med sunn konkurranse.

Kommunen må ha tilstrekkelig styringsmulighet i sektoren, samtidig som det er stort mangfold med mange ulike private aktører. Kommunal drift styres i sin helhet av kommunestyret. Det innebærer blant annet at nedleggelser, utvidelser og innskrenkninger reguleres av kommunestyrets vedtak. Endringer i privat drift styres av den enkelte eier, men når det gjelder finansiering og store utvidelser vil kommunestyrets vedtak om finansiering ha avgjørende betydning. Dersom en privat eier beslutter å legge ned barnehagedriften, vil det være kommunen som må sikre at barna får annet tilbud i tråd med barnehagelovens bestemmelser. Dette mener vi vil ivaretas av bufferkapasiteten i Eidsvåg, Hjelset, Lillekollen og Gjerdet barnehage. Det har vært lagt opp til noenlunde jevn fordeling i kapasitet mellom kommunal og privat drift

Strategi og tiltak

Molde kommune vil

- Eie og drive barnehager av særlig strategisk betydning
- Videreføre mangfold og variasjon i eierstruktur

Tiltak

- Øke kapasitet ved Lillekollen barnehage
- Legge til rette for mangfold og variasjon i eierstruktur
- Legge til rette for et godt samarbeid mellom de ulike aktørene i sektoren
- Kommunalt eierskap til en eventuell ny barnehage på Bergmotomta bør vurderes på nytt.

8. ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Økonomiske konsekvenser - drift

Kommunen finansierer størsteparten av utgiftene både til de kommunale og de private barnehagene, mens offentlige tilskudd og annen støtte fra kommune eller eier utgjør en liten del av finansieringen. Finansieringen er regulert gjennom barnehageloven med forskrifter. Foreldrebetalingen er regulert i en fastsatt maksimalsats som gjelder likeverdig både i kommunale og private barnehager. Fra januar 2023 er maksimalsatsen kr 3 000 per måned. Det er ulike moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

Tilskudd til drift og kapital for private barnehager er hjemlet i Lov om barnehager § 19 «Kommunalt tilskudd til godkjente private barnehager» og «Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager». Private barnehager tildeles kommunalt tilskudd på bakgrunn av gjennomsnittskostnader i tilsvarende kommunale barnehager. I tråd med forskrift beregner kommunen årlig den kommunale satsen for driftstilskudd, mens kapitaltilskuddet er nasjonalt fastsatt. Kommunen finansierer med andre ord samtlige kommunale og private barnehager på en likeverdig måte i tråd med lov og forskrift.

Finansieringsordningen i barnehagesektoren har siden øremerkingen av tilskudd ble opphevet i 2011, vært i stor endring. Endringer og korrigeringer i regelverket har ført til uforutsette økonomiske konsekvenser, noe som også påvirker muligheten til å beregne korrekt budsjetttramme. Regjeringen har oppnevnt et utvalg som skal se på hele finansieringsordningen. Arbeidet i utvalget er berammet ferdig i løpet av 2023.

Anslag kostnader ved økt kapasitet

Prognosene tilsier at behovet for barnehageplasser er størst i 2023/2024, for deretter å gå noe ned i perioden fram til 2035. Det er avsatt midler til rehabilitering av Bjørsito med 17,6 mill. og 5 mill. til Vigvollvegen 45 i investeringsbudsjettet 2023 og 2024. Det er ikke avsatt midler til økning av kapasitet i 2023 og finansiering av disse plassene må legges inn i kommunens revisjon av budsjett 2023 og videre i økonomiplanperioden

Anslag økte driftskostnader ved en eventuell økning i kapasitet

Barnehage	Antall plasser	Høst 2023	Økning årsbasis
Mobarn Øverland	50	Ca. 3,1 mill	Ca 7,5 mill
Mobarn Vågsetra	30	Ca.1,8 mill	Ca.4,3 mill
Økning driftstilskudd Lillekollen	20 små 20 *	Ca. 2,3mill Ikke høsten 2023	Ca 5,7mill Ca 5,7mill
Økning driftstilskudd Vigvollvegen	20 store	Ca. 1,3mill	Ca. 3,2 mill
Kostnader totalt	140 plasser	Ca. 8,5 mill	Ca. 26,4 mill

*) Lillekollen 20 små barn med overføring av store barn til Bjørsito

Beregning kostnader i kommunale er basert på sats for private barnehager i 2023. Driftstilskudd små/store barn: kr 259 906,- /kr 127 968,-. Kapitalstilskudd per barn: kr 29 200,-